



Debreceni Ítéltábla
Gf.III.30.079/2023/8.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Felek Tímea Mercedes ügyvéd (cím) által képviselt Felperes (adószám: ..., cím) felperesnek – a dr. Barna Péter ügyvéd (cím) által képviselt Alperes (cégjegyzékszám, cím) alperes ellen szerződésszegéssel okozott kár megtérítése iránti perében a Miskolci Törvényszék 2023. március 6. napján kelt 13.G.40.028/2022/31. számú (33. sorszám alatt kijavított) ítélete ellen az alperes 34. sorszámú fellebbezése alapján, az alulírott napon – tanácsulésen – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét megváltoztatja, az alperes marasztalásának a tőkeösszegét 9 909 705 (Kilencmillió-kilencszázkilencezer-hétszázöt) Ft-ra, az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettsége alapjaként megjelölt összeget pedig 6 090 828 (Hatmillió-kilencvenezer-nyolcszázhuszonnyolc) Ft-ra leszállítja.

A felperes által fizetendő elsőfokú perköltséget 2 717 887 (Kétmillió-hétszáztizethétezer-nyolcszáznyolcvanhét) Ft-ra felemeli.

Az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 135 000 (Százharmincezer) Ft-ra leszállítja, az állam terhén maradó elsőfokú eljárási illeték összege pedig 1 365 000 (Egymillió-háromszázhatvanötezer) Ft.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 995 448 (Kilencszázkilencvenötezer-négyszáznegyvennyolc) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy az alperes jogosult 22 819 (Huszonkétezer-nyolcszáztizenkilenc) Ft fellebbezési eljárási többletilleték visszaigénylésére, és az erre irányuló kérelem elbírálása érdekében a határozatát – az elsőfokú bíróság útján – megküldeni rendeli a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Adóigazgatóságának.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

[1] A felperes jogelődje, a Jogelőd, valamint az alperes között a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (rKbt.) alapján lefolytatott közbeszerzési eljárás eredményeként 2014. július 29-én egyedi közüzemi szerződés jött létre; 1. számon, amelynek a tárgya a felperes 1.sz. Tagintézményét (cím) érintő felhasználási helyek (épületek, telephelyek) fűtési hőenergiával és használati melegvízzel való ellátása, és 2. számon, amelynek a tárgya a felperes 2.sz. Tagintézményét (cím) érintő felhasználási helyek (épületek, telephelyek) fűtési hőenergiával és használati melegvízzel való ellátása volt.

Mindkét szerződés 2015. július 1-én lépett hatályba.

Az 1. sz. Tagintézményre vonatkozó szerződés aláírását követően épült fel a tagkórház területén a ... Tömb. Az erre vonatkozó szolgáltatást a korábbi közbeszerzési eljárás kiírása nem tartalmazta, ezért erre az ingatlanra nézve 2015. június 30-án kötötték meg 3. számon az egyedi közüzemi szerződést, ugyancsak 2015. július 1-jei hatálybalépéssel, közbeszerzési eljárás mellőzésével, amely jogsértés miatt a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt nem indult eljárás.

A közbeszerzés keretében megkötött két szerződés öt éves határozott időtartamra, míg a ... Tömbre vonatkozó határozatlan időtartamra jött létre.

Az alperes a szerződésekben azt vállalta (8.4. pont), hogy 2015. július 1. és 2020. június 30. közötti időszakban a beruházással a távhőszolgáltatási bruttó költség minimum 5%-kal alacsonyabb lesz, mint a földgáz energiahordozóval előállított mindenkor hűszolgáltatási bruttó költség, melynek számítási módszerét a szerződés I. számú melléklete tartalmazza.

A felek ennek a minimum 5%-os kedvezmény biztosításának az érdekében kötötték meg a szerződéseket.

A szerződések 8.4. pontjának (1)-(4) bekezdései a következőket tartalmazzák:

„A hatósági díjakkal számolt, Felhasználó minden tárgybéli költségét magában foglaló távhőszolgáltatási bruttó költség – ide nem értve a felhasználó tulajdonában lévő fűtési rendszerek üzemeltetési, karbantartási költségeit – a beruházás megvalósításától számított 5 évig jelen szerződés hatálya alatt (a szolgáltató által felszámított áfa mértékének változásától függetlenül) minimum 5%-kal kevesebb lesz, mint a földgáztüzelés a Felhasználó, annak tulajdonosa és felügyeleti szerve, tulajdonosi jog gyakorlója vagy a kormány által egyedi vagy központosítot központosított közbeszerzéssel biztosított földgáz energiahordozóval előállított mindenkor hűszolgáltatási bruttó költség, melynek számítási módszerét az I. számú melléklet tartalmazza. Az I. sz. mellékletek szerinti számításokat a felek az aktuális időszakra, illetve évre vonatkozóan minden tárgyévet követő év január 31-ig aktualizálják és amennyiben az indokolt, elszámolnak egymással annak érdekében, hogy a fentiekben meghatározott minimum 5%-os kitétel mindenkor teljesüljön.

Az I. sz. mellékletben szereplő 23. sor bruttó oszlopában szereplő számadat, amennyiben egyenlő az ugyanezen melléklet 24. sor bruttó oszlopában szereplő értékkel, úgy a feleknek elszámolási kötelezettségük nincs. Amennyiben az I. sz. mellékletben szereplő 23. sor bruttó érték oszlopában szereplő érték alacsonyabb az ugyanezen melléklet 24. sorában szereplő bruttó értéknél, úgy a szolgáltató köteles legkésőbb a tárgyévet követő év második hónap utolsó munkanapjáig megfizetni az I. sz. mellékletben szereplő érték különbözetének és ugyanazon melléklet 2. sorában szereplő éves hőigény szorzatával képzett összeget, mint bruttó összeget (a távhőszolgáltatásra vonatkozó mindenkor áfa tartalommal) kedvezmény jogcímén megfizetni.”

A szerződés a felek együttes kötelezettségévé tette, hogy minden év január 31-ig aktualizálják az előző évre vonatkozó számításaikat, és ennek ismeretében elszámoljanak egymással. Az évenkénti elszámolás azonban a felek között elmaradt.

A felperes a 2015-2019. évek vonatkozásában az 5%-os kedvezmény érvényesíthetősége érdekében a 2020. március 24-én kelt levelével kezdeményezte az alperesnél az elszámolást. Ezt követően a felek egyeztetéseket folytattak a 2020. év első hat hónapjára járó kedvezmény összegéről is.

A felperes 2020. május, június és július hónapokban az alpereshez intézett leveleiben – arra hivatkozva, hogy az 5%-os kedvezmény érvényesítése miatt 95 856 123 Ft követelése van vele szemben – a szerződés 10. a) pontjára és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:137. §-ára tekintettel élni kívánt a visszatartási jogával, ezért nem egyenlített ki az alperes távhőszámláit, azokat visszaküldte.

Az alperes a 2020. június 10-én elküldött e-mail levelében elismerte a felperes számításainak a helyességét a 2015-2019. évek vonatkozásában, azonban elszámolási nézetkülönbségre hivatkozott.

A 2020. első félévére vonatkozó 5%-os kedvezmény összegét a felek 13 428 732 Ft-ban elfogadták.

Az alperes ugyanakkor a felek közötti egyezségi tárgyalások ellenére az 5%-os kedvezménynek a teljes szerződéses időszakra vonatkozó teljesítésétől végül elzárkózott, mert álláspontja szerint a feleknek évenként kellett volna elvégeznie a számítások aktualizálását, ezért a tárgyévet követő év január 31-e elmulasztását követően a felperes már nem jogosult a 2015-2019. évekre járó kedvezményre.

Az alperes a 2021. január 20-án kelt levelével fizetésre szólította fel a felperest, hivatkozva arra, hogy a távhőszolgáltatási szerződésekből eredően 2020. március 9. és 2020. július 7. napján kiállított számlákkal összefüggésben 89 765 384 Ft tőke és 5 223 324 Ft késedelmi kamatkövetelése keletkezett, egyben a felperest megillető, a 2020. első félévére eső 5%-os kedvezményt, 13 428 732 Ft-ot e követelésébe be kívánja számítani a Ptk. 6:49. §-a alapján, figyelemmel a Ptk. 6:41. §-ára is. A felszólító levél mellékleteként megküldte a beszámítási jognyilatkozatát.

A felperes a 2021. február 2-án kelt levelével felszólította az alperest, hogy fizessen meg a részére 19 519 561 Ft-ot és a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát, a következő szövegezéssel: „Figyelemmel arra, hogy közöttünk az elmúlt év második felében folytatott többszöri egyeztető tárgyalások nem vezettek eredményre, ezúton tájékoztatom, hogy Intézményünk pénzügyi nyilvántartása szerint az ... és ... számon iktatott Egyedi közszolgáltatási szerződések alapján 95 856 231 Ft tőke és 14 079 640 Ft kamattartozása áll fenn.” Ezzel egyidőben megküldte az alperesnek a pénzkövetelés beszámítására irányuló jognyilatkozatát, amelyben arra hivatkozott, hogy: „A 2021. január 20-án kelt pénzkövetelés beszámítására tett jognyilatkozatukra figyelemmel a fenti összeget ezúton beszámítjuk az Önök által nyilvántartott $(89\,765\,384 - 13\,428\,732 = 76\,336\,652)$ Ft összegbe. A beszámítás erejéig a kölcsönös követelések megszűnnek. A beszámítás eredményeként fennmaradó $(95\,856\,213 - 76\,336\,652) = 19\,519\,561$ Ft tőkeösszegre és kamatára igényt tartunk, melyet a jelen jognyilatkozatunkhoz csatolt felszólító levelünkben közlünk Önökkel.”

Az alperes a 2021. február 16-án kelt levelével vitatta a felperes követelésének mind a jogalapját, mind az összegét.

[2] A felperes a 2021. június 25-én benyújtott, majd módosított keresetében az alperes kötelezését kérte 109 284 945 Ft tőke, ezen összegből 27 309 213 Ft után 191 687 Ft, 15 312 609 Ft után 109 824 Ft, 6 090 829 Ft után 1 007 676 Ft, 13 428 732 Ft után 1 566 268 Ft, valamint 13 428 732 Ft után a kifizetés napjáig a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat, valamint a perköltsége megfizetésére, melyet a bírósági eljárásban megállapítandó ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (R.) 3. § (2) bekezdésének c) pontja alapján 4 200 000 Ft-ban határozott meg azzal, hogy a jogi képviselő áfa-körbe tartozik.

Álláspontja szerint az alperesnek kellett volna kezdeményeznie az évenkénti elszámolást, mert a szerződések szerint az ő kötelezettsége a kedvezmény biztosítása. Azzal, hogy az évenkénti határidőt nem tartották be, nem következett be jogvesztés, mert arról nem állapodtak meg, és jogszabály sem rendelkezik róla, ezért a Ptk. 6:21. §-a alapján a felek szerződéses jogviszonyára a Ptk. általános elévülési szabályai – az ötéves elévülési idő – vonatkoznak. Az alperes nem tett eleget a szerződéses kötelezettségének, nem biztosította az

5%-os kedvezményt, ezért a szerződések 10. pontja értelmében a szerződéseket súlyosan megszegte, azonban az elévülési időn belül kérheti továbbra is a teljesítést.

[3] Az alperes az ellenkérelmében beszámítást tartalmazó iratot terjesztett elő, és kérte az eljárás felfüggesztését a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 123. § (2) bekezdése alapján arra hivatkozva, hogy közte és a felperes között a fűtődíj megfizetése iránt a Miskolci Járásbíróság előtt 16.G.20.537/2021. számon per van folyamatban, az abban eldöntendő jogkérdés megegyezik a jelen perbeliével, az általa a Miskolci Járásbíróság előtt érvényesített számlatartozás összege kihatással van mind a jelen felperesi kereseti kérelem, mind a beszámítási kérelem összegére, ezért előkérdés az abban a perben hozott döntés.

Érdemben kérte a kereset elutasítását és a 3 292 850 Ft perköltsége megtérítésére a felperes kötelezését.

Nem vitatta, hogy a per tárgyát három szerződés képezi, és azt sem, hogy mindhárom 2015. július 1-én lépett hatályba. Azt sem vitatta, hogy a szerződéses rendelkezések közül a per tárgyát is képező 8.4. pont mindhárom szerződés vonatkozásában 2020. június 30-án hatályát veszítette.

Álláspontja szerint, mivel a ... Tömbre vonatkozó szerződés esetén nem folytattak le közbeszerzési eljárást, ezért az az rKbt. 127. § (1) bekezdésének a) pontja alapján semmis, így a felperes érvénytelen szerződésre alapít igényt. Hivatkozott a Ptk. 6:88. § (1)-(3) bekezdéseire. A felek között ezért a ... Tömb vonatkozásában a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény (Tsz.) 37. § (5) bekezdése szerint, a jogszabály erejénél fogva jött létre a szolgáltatás igénybevételével egyéni közüzemi szolgáltatási szerződés, emiatt az egyedi szerződés 8.4. pontját és az ahhoz kapcsolódó rendelkezéseket nem lehet figyelembe venni a felek jogviszonyában.

Nem vitatta, hogy a szerződések mindkét fél kötelezettségévé tették, hogy minden tárgyét követő január 31-ig a számításokat aktualizálják, és amennyiben indokolt, elszámoljanak egymással. Azonban éppen a felperes nem tett eleget e kötelezettségének azzal, hogy nem kezdeményezte az elszámolást, hiszen ő volt a szükséges adatok (gáz ár) birtokában.

Álláspontja szerint a felek elszámoltnak tekintették azokat az időszakokat, amelyekben a tárgyét követő január 31-ig nem aktualizálták az adatokat, így a felperesnek e körben vele szemben nem lehet követelése. A szerződés vonatkozó pontját csak így lehet értelmezni, hiszen, ha a felperes érvelése lenne helytálló, úgy értelmezhetetlenné válna a számítások aktualizálására vonatkozó határidő meghatározása. Mivel a felperes nem kezdeményezte az elszámolást az egyes évekre vonatkozóan, ezért a felperes ráutaló magatartással tett szerződéses gyakorlatként értelmezte azt, hogy a felek az időszakokat egymással elszámoltnak tekintik, így követelésük nincs egymással szemben. Ez felel meg a Ptk. 6:63. § (5) bekezdésének is.

A perbeli szerződések kapcsán nem követett el szerződésszegést, ellenben a felperes volt, aki a szerződést megszegte, hiszen a távhőszámlák ellenértékét nem egyenlítette ki, jogtalanul élt a visszatartás, majd a beszámítással.

Vitatta, hogy a ... Tömb a felek közötti elszámolás részét képezte volna, de ha igen, úgy a felperes keresete nem tartalmazza tételesen kimunkálva ezt az igényt.

A szerződések 10.c. pontjában a felek a szerződésszegés jogkövetkezményeire a Tsz. vonatkozó rendelkezései alkalmazását írták elő, de ezek a rendelkezések nem adnak lehetőséget a felperes részéről a visszatartás, mint jogkövetkezmény alkalmazására. A szerződést nem ő, hanem a felperes szegte meg azzal, hogy nem fizetett, így még a Ptk. 6:139. §-a alapján sem gyakorolhatná a visszatartás jogát.

Vitatta a kereset összezszerűségét és annak a számítási módját is. Megítélése szerint a jogvita kétoldalú: a felperes a három szerződés alapján 109 284 945 Ft és kamata követelést támaszt vele szemben, ő pedig a felperessel szemben 89 765 384 Ft és kamatára tart igényt, mely utóbbi összeg jelenleg beszámítás okán 77 474 351 Ft + kamatára csökkent, amelyből egy számla, a 46 970 Ft-os összege a Miskolci Járásbíróság előtt 16.G.20.357/2021. szám alatt folyamatban lévő eljárás során érvényesített összeg.

A felek 2020. október 21-én közösen elfogadták, hogy a felperesnek 2020. január 1. és 2020. június 30. közötti időszakra vonatkozóan mindhárom szerződés kapcsán bruttó 13 428 732 Ft elszámolási igénye keletkezett vele szemben, mivel a szerződések 8.4. pontjában meghatározott tárgyévét követő év január 31. (2021. január 31.) időponton belül az adatokat megadta a felperes a számára, ezért a 2020. évre vonatkozó elszámolást nem vitatta.

Az elszámolást elfogadó levélben jelezték, hogy a fizetési kötelezettségüket beszámítás útján kívánják rendezni. Egyebekben egyezség a felek között nem jött létre. A 13 428 732 Ft összezszerűségben kimunkált fizetési kötelezettségét beszámítás útján rendezték a 2021. január 20-án tett beszámítási nyilatkozat alapján, amelyet a felperes elismert, azt nem tette vitássá, ezért a 2020. január 1. és 2020. június 30. közötti időszak vonatkozásában a felperesi kereset mind a tőke, mind a kamat vonatkozásában alaptalan.

Arra az esetre, ha a bíróság az ellenkérelmében levezetett okfejtést nem osztaná, és a felperes keresetét mind jogalapjában, mind összegében alaposnak tartaná, úgy a Ptk. 6:49. §-a alapján, figyelemmel a Pp. 209-210. §-aira, beszámítást tartalmazó iratot kívánt előterjeszteni. Pontosított nyilatkozatában (13. sorszámú beadvány) kifejtette, hogy 2021. szeptember 17-én a fennálló 77 427 381 Ft tőke és ezen összegnek 8 757 392 Ft késedelmi kamata, mindösszesen 86 184 773 Ft csökkenti a felperes követelését, amelyből figyelmen kívül hagyta a Miskolci Járásbíróság előtt érvényesített, ezen perben a viszontkeresetét jelentő 46 970 Ft tőkét és 4 551 Ft késedelmi kamatot. Hivatkozott arra, hogy a szerződések 8.5. pontja tartalmazza, hogy a szolgáltatásért fizetendő díjat a felhasználó a tárgyhóban, a távhőszolgáltatási számla benyújtásakor, az ott megjelölt 30 napos fizetési határidőig köteles a szolgáltatónak megfizetni. Késedelmes fizetés esetén a felhasználó késedelmi kamatot tartozik fizetni a Ptk. 6:155. §-a alapján. Álláspontja szerint a beszámítás után fennmaradó felperesi követelés összege 9 671 440 Ft.

[4] A felperes előadta, hogy a felek a tárgyalások során az 1. sz. Tagintézmény alatt valamennyi, az 1. sz. Tagintézmény területén álló épületet együttesen értették, így a ... Tömböt is. A keresetlelevelében az összezszerűség vonatkozásában ezért azt külön nem bontotta meg, de ezt a válasziratában pótolta.

Mindkét fél tudatában volt a szerződés megkötésének időpontjában annak, hogy a szerződést az rKbt. megkerülésével kötik. Az alperes ettől az időponttól számított 15 napos jogvesztő határidőn belül fordulhatott volna a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz jogorvoslatért, ennek az elmulasztása miatt már nem hivatkozhat a Ptk. 6:88. §-ára, a szerződés semmisségére.

Megítélése szerint, mivel az alperes Magyarország legnagyobb energiaszolgáltatója, mindig tisztában van a hőenergia, köztük a földgáz energiaár változásaival. Ő volt az információk birtokában, neki kellett volna kezdeményeznie az elszámolást. Mivel a szerződés súlyos szerződésszegésként szankcionálja ennek az elmaradását az alperes részéről, ezért a szerződésben kikötött jog nem gyakorlása nem alakíthat ki ezzel ellentétes gyakorlatot. Nem alkalmazható tehát az alperes által hivatkozott Ptk. 6:63. § (5) bekezdése, hiszen alaptalan az az alperesi állítás, hogy a már megkötött szerződés alapján a felek között a jog nem gyakorlása és a kötelezettségek nem teljesítése gyakorlattá válna, és mindez a felek elszámolási kötelezettségének annulálását eredményezné.

Az 1. sz. Tagintézmény területén lévő ... Tömb elszámolását is magában foglalja a 2020. január 1 – június 30. közötti elszámolási időszak, amelyet 13 428 732 Ft-ban az alperes elismert, ezért is érthetetlen, hogy miért teszi vitássá azt, hogy a 2015. július 1. és 2019. december 31. közötti időszakra csak az 1. sz. Tagintézmény tekintetében végeztek számításokat a pert megelőzően.

A visszatartási joggal összefüggésben vitatta, hogy a felek a szerződésben a Tszt. rendelkezéseit kötötték volna ki, erre a Ptk. szabályai vonatkoznak, ami alapján pedig élhetett a visszatartási joggal.

Vitatta az alperesi számításokat, azok számszaki levezetését is arra tekintettel, hogy mindvégig kamattal növelt összeggel számol, noha amennyiben a visszatartott összegbe kívánja az alperes beszámítani a saját követelését, úgy ő a fizetéssel nem esett késedelembe, mert a ki nem fizetett számlák teljesítési határideje 2020. május, június, július, és augusztusban telt volna le. A visszatartásra pedig ugyanezekben a hónapokban került sor. Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy nem vitatta az alperes beszámítási nyilatkozatát.

A beszámítási kérelem jogalapját nem, az összegét azonban vitatta, és azt is, hogy az alperes azt a Pp.-ben foglaltak megfelelően nyújtotta volna be.

Arra az esetre, ha a bíróság elfogadja követelésének a jogalapját és összegét, akkor az ő követelését 109 284 945 Ft-ban, az alperes követelését a be nem fogadott számlák alapján 89 765 384 Ft-ban, a különbözetet 19 519 561 Ft-ban, míg a késedelmi kamatot 1 246 899 Ft-ban, azaz összesen a beszámítás elfogadása esetén a fennmaradó felperesi igényt 20 766 460 Ft-ban jelölte meg. Arra az esetre pedig, ha a bíróság úgy ítélné meg, hogy a ... Tömb vonatkozásában a felek szerződése nem tekinthető az rKbt. 134. § (2) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésével kötöttnek, tehát nem vonatkozik rá a hivatkozott 15 napos jogvesztő határidő, hivatkozott a Ptk. 6:113. § (1) bekezdésére, amely szerint az alperes köteles a szerződésben vállalt 5%-os kedvezmény ellenértékének a megfizetésére.

Vitatta, hogy az alperes nem ismerte a felperesre irányadó gázarat.

[5] Az alperes előadta, hogy ő nem ismerte az éppen aktuális gázszerződésben rögzített földgáz árát egyik évben sem, a felperes azonban a saját földgázárának ismeretében minden évben meg tudta volna határozni, hogy indokolt-e elszámolni az adott évre vele, vagy sem. Ezt bizonyítja az is, hogy 2020. márciusában küldte meg a visszamenőleges elszámolását a 2015-2019. évekre. Nem vitatta a számítások helyességét, viszont az elszámolások szerződésben rögzített határidejének az elmaradása miatt vitatta a felperes visszatartási jogát.

[6] Az elsőfokú bíróság a 13.G.40.028/2022/2. számú végzésével a Pp. 113. § (3) bekezdése alapján a jelen eljáráshoz egyesítette a Miskolci Járásbíróság előtt ugyanezen felek közötti G.20.212/2022. szám alatt folyamatban lévő eljárást.

Az egyesítéssel érintett per közjegyzői fizetési meghagyásos eljárást követően indult, amelyben a felperes ellentmondását követően az alperes a keresetében 46 970 Ft és ezen összeg után 2020. augusztus 8-tól a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 6:155. §-ában meghatározott késedelmi kamat, valamint perköltsége megfizetésére kérte kötelezni a felperest azért, mert a ... számú, 2020. augusztus 7-ei esedékességű távhőszolgáltatási elszámoló számlát nem fizette ki a részére. A felperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy e számla vonatkozásában is jogszerűen gyakorolta a Ptk. 6:139. §-a szerinti visszatartási jogát, ezért ez a számla rendezettnek tekinthető.

[7] Az elsőfokú bíróság az alperesi követelést viszontkeresetnek tekintette, és akként bírálta el.

A felperes keresetét részben, az alperes viszontkeresetét és beszámítási kérelmét egészében alaposnak ítélte és a fellebbezett ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 19 065 105 Ft-ot, valamint 18 381 862 Ft után 2021. szeptember 18-tól a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2 199 231 Ft perköltséget, az alperest pedig, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően 60 napon belül fizessen meg az Államnak 255 000 Ft eljárási illetéket. Megállapította, hogy 1 245 000 Ft illeték az állam terhén marad, a perben felmerült egyéb költségeiket pedig a felek maguk viselik.

[8] Az ítélete indokolásában megállapította, hogy a Pp. 342. § (1) bekezdése szerinti korlátok között azt kellett eldöntenie, hogy a felperes a szerződésekben kikötött 5%-os kedvezményt érvényesítheti-e az alperessel szemben, és ha igen, abban az esetben milyen összegű fizetési kötelezettsége áll fenn az alperesnek a felperes felé, figyelemmel a beszámítási kérelemre és viszontkeresetre, illetőleg arra, hogy azt az alperes sem állította, hogy a felperes keresetét teljes egészében el kellene utasítani akkor, ha részére jár a kedvezmény, és azt érvényesítheti is vele szemben.

Alaptalannak találta azt az alperesi hivatkozást, hogy a szerződésben kikötött határidő elteltét követően a felperes elveszítette az 5%-os kedvezmény-visszamenőleges érvényesítésének a jogát.

Nem volt vitás a felek között, hogy a szerződés a felek együttes kötelezettségévé tette az elszámolást, nem rendelkezett ugyanakkor arról, hogy melyik félnek kell a kezdeményezéssel elől járnia, illetve arról sem, van-e valamilyen jogkövetkezménye annak, ha az elszámolás nem történik meg a szerződésben megjelölt határidőig.

Az alperes azt kívánta bizonyítani, hogy az elszámolás hiányában a határidőt követően már nem érvényesíthető ez az igény. A felek által indítványozott tanúbizonyítás azonban nem igazolta kétséget kizáróan azt, hogy a felek az alperes álláspontja szerinti tartalommal állapodtak volna meg.

Az elsőfokú bíróság a szerződés szövegét vizsgálva a szerződés többi részével és a nyelvtani értelmezéssel azt állapította meg, hogy a felek kétségtelenül megállapodtak az elszámolás határidejében, azonban annak az elmulasztásához nem fűzték a jogvesztést, mint jogkövetkezményt. A Ptk. 6:22. § (1) bekezdése alapján a követelések 5 év alatt évülnek el, ha e törvény eltérően nem rendelkezik. Ugyanezen § (2) bekezdése szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik, míg a (4) bekezdés szerint az elévülést kizáró megállapodás semmis. E jogszabályi rendelkezések alapján – a felperes jogi álláspontjával egyetértve – megállapította, hogy a felperes követelése nem évült el, az igényérvényesítési jogáról pedig igazolhatóan nem mondott le (Ptk. 6:8. § (3) bekezdése). Az pedig, hogy a felperes nem érvényesítette az igényét minden évben, többlétszámítás nélkül nem jelenti az alperes által hivatkozott Ptk. 6:63. § (5) bekezdése alkalmazhatóságát.

A ... Tömbre vonatkozó szerződéssel kapcsolatban az alperes által előterjesztett érvénytelenségi kifogást sem találta megalapozottnak.

Nem volt vitás, hogy mindkét fél tudtával mellőzték a közbeszerzési eljárás lefolytatását, noha egyező nyilatkozatuk szerint az rKbt. hatálya alá tartozott ez a szerződés is. A felperes

helyesen hivatkozott az rKbt. 165. § (1) bekezdésére, amely szerint a 161. § (1) és a 164. § (1) bekezdésében foglalt esetek kivételével a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésére alapított bármely polgári jogi igény érvényesíthetőségének az a feltétele, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság, illetve – a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata során – a bíróság a jogsértést jogerősen megállapítsa. Mindebből az következik, hogy mivel az rKbt. a Ptk.-hoz képest lex speciális és az alperes nem fordult jogorvoslatért a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz, ezért ebben a perben még kifogásként sem hivatkozhat a Ptk. 6:88. és 6:95. §-a alapján a szerződés semmisségére (a Kúria BH2016. 337. számú eseti döntése).

Ezért e szerződés rendelkezései alapján kell megítélni a kikötött 5%-os kedvezményt és az alperessel szembeni érvényesíthetőségét.

Kifejtette: tekintettel arra, hogy összegében nem változott a felperes követelése, amely tartalmazza a ... Tömbre vonatkozó elszámolást is, nyilvánvaló, hogy a felek a pert megelőző tárgyalásaik során e szerződéssel kapcsolatos elszámolásait is egyeztették, annak ellenére, hogy e szerződés számát külön nem tüntették fel. Az is igazolja ezt, hogy a felek a 2020. év I. félévére eső kedvezmény vonatkozásában is együtt kezelték a három szerződést és egyösszegben állapították meg a kedvezmény összegét.

Megállapította, hogy a felperes ezért mindhárom szerződés vonatkozásában érvényesítheti az az 5%-os kedvezmény vonatkozó igényét.

Nem volt vitás a felek között az, hogy amennyiben a felperes jogosult az 5%-os kedvezményre, abban az esetben a követelésének az összege a 2015-2019. évek vonatkozásában 95 856 213 Ft.

Vita abban volt, hogy ez az összeg mikor vált esedékessé. A felperes többször módosított álláspontja szerint 2020. június 10-én, mert ekkor fogadta el a számítások helyességét az alperes, míg az alperes álláspontja szerint őt a felperes csak a 2021. február 2-án kelt levéllel szólította fel a fizetésre, addig csak egyeztettek egymással.

Az elsőfokú bíróság az esedékességnek a megítélésénél abból indult ki, hogy a szerződések a felek együttműködésére bízták az elszámolást, amelyet a tárgyévet követő év január 31-ig kellett volna teljesíteni. Mivel az elszámolást egyik fél sem kezdeményezte, a szerződés pedig nem határozta meg, hogy melyik félnek kell elől járnia azzal, mivel azonban a felperes elévülési időn belül érvényesíthette az igényét, ezért az ő, az alperesnek küldött fizetési felszólításának volt jelentősége, ez pedig az alperes által is hivatkozott 2021. február 2-ai levél volt, amelyet az alperes 2021. február 3-án vett át. A Ptk. 6:130. § (1) bekezdése szerint, ha a felek a pénztartozás teljesítési idejét nem határozták meg, akkor a pénztartozást a jogosult felszólításától számított 30 napon belül kell teljesíteni.

Mivel a szerződések az elévülési időn belüli igényérvényesítés esetére nem határoztak meg teljesítési határidőt, ezért arra ez a jogszabály az alkalmazandó. Az esedékesség idejének ekként történő megállapítása nem ütközik a Pp. 342. §-ába sem, mivel a felek a kamatfizetés kezdő időpontját egymástól teljesen eltérő módszerekkel határozták meg.

Erre figyelemmel megállapította, hogy az alperes 2021. március 6-án esett fizetési késedelembe.

Ez azt is jelenti, hogy az alperesnek a felperes felé a 2020. március 9. - 2020. július 7. közötti időszakban keletkezett számlakövetelése idején nem volt esedékes, lejárt tartozása az 5%-os kedvezmény elszámolásából eredően, ezért szerződésszegést sem követett el, amelynek alapján a felperes – a visszatartási jogára hivatkozva – jogos ok nélkül küldte vissza a számláit 2020. május – július hónapokban, mivel a Ptk. 6:139. § (1) bekezdése alapján ez a jog a számlák visszaküldésének az időpontjában nem illette meg őt. Ennek következtében a felperes a számlák kifizetésével azok lejáratakor késedelembe esett.

A felek közötti elszámolás során az sem volt vitatott, hogy a felperest megillető, 2020. első félévére eső kedvezmény összege 13 428 732 Ft, amelynek esedékessége a szerződés szerint 2021. február utolsó munkanapja volt. E körben azonban az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy ezt az összeget ő a 2021. január 20-án kelt levelével beszámította a felperessel szemben fennálló 89 765 384 Ft tőke és az addig felhalmozódott 5 223 324 Ft kamatkövetelésébe. Ezt a beszámítást a felperes elfogadta, hiszen ezt állította a 2021. február 2-án kelt felszólító levelében. Ez az alperes álláspontjával egyezően azt jelenti, hogy a felperesnek ez a követelése a beszámítás időpontjában, azaz a felperes által is elismert 2021. január 20-án megszűnt a Ptk. 6:49. §-a (2) bekezdése alapján. Ezért alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy a beszámítást nem fogadta el, emiatt a felperes kereseti követelésének ez a része megalapozatlan.

[9] Az elsőfokú bíróság a kifejtett elszámolási elvek figyelembevételével határozta meg a követelés összegét:

Az alperes a 2022. május 4-én érkezett 13. sorszámú beadványában kimunkálta, hogy a felperesnek az általa ki nem fizetett számlák miatt 2021. január 20-án kelt felszólítása és beszámítási nyilatkozata idején 89 765 384 Ft tőke és az addig felhalmozódott 5 223 324 Ft kamattartozása keletkezett. A felperes a tőkeösszeget nem, a kamatot viszont vitatta azon az alapon, hogy a visszatartási jogát gyakorolta, így késedelembe sem eshetett. Az elsőfokú bíróság ezt az álláspontot alaptalannak tartotta.

Mivel a felperes az alperes kamatszámításait „számszaki” értelemben nem kifogásolta, így azt az elsőfokú bíróság is elfogadta kiindulási alapként.

Ennek értelmében a felperes tartozása a beszámítás időpontjában 77 474 351 Ft tőkére és 4 085 625 Ft kamatra csökkent (pontosított alperesi nyilatkozat a felperes kifogását követően a 19. sorszámú beadványban).

Ezt követően, a 13. sz. beadvány 6. oldalán az alperes levezette, hogy – figyelmen kívül hagyva a viszontkeresettel érvényesített 46 970 Ft tőkét és járulékait – a beszámítás időpontjában 77 427 381 Ft tőketartozása mellett immár 8 752 841 Ft kamattartozása van a felperesnek. A felperes számszaki értelemben ennek a számításnak a helyességét sem kifogásolta, azt csupán eltérő jogi álláspontja miatt vitatta.

A szerződés szerint a felperesi követelés után azonban ugyancsak jár a Ptk. 6:155. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat a beszámítás időpontjáig, amelyet a felperes érvényesített is a perben.

A 95 856 213 Ft után a felperes részére az esedékességtől, azaz 2020. augusztus 1-től a beszámítás időpontjáig, 2021. szeptember 17-ig jár a késedelmi kamat, amelynek összege a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt mértékű késedelmi kamattal számolva (2020. augusztus 1. – 2020. december 31. között 8,75%, 2021. január 1. – 2021. június 30. között 8,6%, 2021. július 1. – 2021. szeptember 17. között 8,9% az MNB közlemények adatai szerint) 413 nap késedelmet figyelembe véve kerekítve 9 440 635 Ft.

A felperes alperessel szembeni követelése ezért – a felek számításaitól eltérően – 95 856 213 Ft felperesi követelés és a 77 427 381 Ft alperesi követelés különbözete: 18 428 832 Ft tőke; és 9 440 635 Ft felperesi- és a 8 752 841 Ft alperesi kamatkövetelés különbsége: 687 794 Ft kamat.

Ehhez hozzá kell számítani az alperes viszontkeresettel érvényesített követelését, a 46 970 Ft-ot és ezen összeg után 2020. augusztus 8-tól a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 6:155. §-ában

meghatározott, számlával is igazolt késedelmi kamatot, amelyet összegében nem vitatott a felperes. A beszámítás napján a kamat összege 4 551 Ft volt.

Összegezve ezeket az összegeket, a felperes követelése: $18\,428\,832 - 46\,970 = 18\,381\,862$ Ft tőke; $687\,794 - 4\,551 = 683\,243$ Ft kamat, azaz összesen 19 065 105 Ft, valamint a tőkeösszeg után a kifizetés napjáig a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat.

[10] Az elsőfokú bíróság a kereset, a beszámítási kérelem és a viszontkereset tőkeösszegét nézve a felperes pernyertességének az arányát kerekítve 17%-ban állapította meg.

Megállapította, hogy a felperes személyes illetékmentessége folytán a meg nem fizetett – 109 284 945 Ft pertárgyértéket figyelembe véve – 1 500 000 Ft illetéket az állam előlegezte, mivel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) alapján a beszámítási kérelem nem illetékköteles beadvány.

Az alperes a pervesztessége arányában kell, hogy megfizesse a Pp. 83. § (2) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján az erre a részre eső 255 000 Ft illetéket, a fennmaradó 1 245 000 Ft illeték pedig az állam terhén marad a Pp. 102. § (6) bekezdése szerint.

Az alperes a tiszta pernyertesség-pervesztesség arányának a figyelembevételével ($83\% - 17\% = 66\%$), az R. 3. § (2) bekezdésének c) pontja alapján tarthat igényt a felperestől perköltségre, mely 3 282 850 Ft-hoz képest 2 173 281 Ft, amelyhez a viszontkeresete pernyertessége miatti perköltségét is hozzá kell adni (az alperesnek a viszontkeresetével összefüggésben 8 000 Ft fizetési meghagyásos eljárási díj, 7 000 Ft peres illeték, 950 Ft postaköltség és 10 000 Ft jogi képviselési költsége, összesen 25 950 Ft merült fel), amely így összesen 2 199 231 Ft.

[11] Az alperes a pontosított fellebbezésében – a tartalma szerint – elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a marasztalás összegének 9 909 705 Ft tőke és 6 090 829 Ft után 2021. szeptember 18-ától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt mértékű késedelmi kamatára való leszállítását kérte.

Másodlagosan a marasztalás összegét 14 113 430 Ft tőke és 18 381 862 Ft után 2021. szeptember 18-ától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári féléve első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt mértékű késedelmi kamatára kérte leszállítani.

Kérte a felperes perköltségben történő marasztalását is. Az ügyvédi munkadíjat a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IM rendelet) 3. § (5) bekezdése alapján 236 016 Ft-ban kérte megállapítani.

A fellebbezése az ítélet indokolásának [45], [55], [56], [57], [59] bekezdéseiben az elsőfokú bíróság késedelmi kamatszámítását támadta, amelyet jogszabálysértőnek tartott, és ez részben kihat az ítélet rendelkező részében foglaltakra is.

Egyetértett az elsőfokú ítélet indokolásának [44] és [46] bekezdéseivel.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:130. § (1) bekezdésének az ítélet [55], [57], [59] bekezdéseiben történő alkalmazásakor a Pp. 342. § (1) bekezdésébe ütközően túlterjeszkedett a kereseti kérelmen.

Az elsődleges fellebbezési kérelmével kapcsolatban előadta, hogy a felperes a keresetváltoztatásban 2017-2019. évek vonatkozásában mindösszesen 6 090 829 Ft tőkeösszeg vonatkozásában terjesztett elő késedelmi kamatigényt (mely egyben a kamatszámítás alapja). A késedelembe esés napja általa sem vitatottan 2021. március 6-a. A

felperes a késedelmi kamat igényének a levezetését a 2022. szeptember 30-án kelt keresetváltóztatás 12. oldalán táblázatos formában tette meg.

Az elsőfokú bíróságnak ez után a tőkeösszeg után számított és előterjesztett késedelmi kamat igényt kellett volna az ítéletében figyelembe vennie.

Előadta, hogy a felperes a 2021. június 23-án kelt keresetében az alperes kötelezését 109 284 945 Ft tőkeösszeg, valamint ebből az összegből 15 539 462 Ft után 2018. március 1. napjától, 39 685 086 Ft után 2019. március 1. napjától, 40 631 664 Ft után 2020. február 29. napjától, 13 428 733 Ft után pedig 2021. február 27. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamat megfizetésére kérte.

A felperes az eljárás során a késedelmi kamatigényével kapcsolatban mind a kezdő időpont, mind az összegszerűség kapcsán több módosítást, majd 2022. szeptember 30-án pedig keresetváltóztatást terjesztett elő, melyben a tőkeösszeg változatlan fenntartása mellett a késedelmi kamat igényét az alábbiak szerint változtatta meg:

Kérte az alperest kötelezését 109 284 945 Ft tőkeösszeg, valamint ebből 27 309 213 Ft tőke után 191 687 Ft (2020. 06. 10. - 2020. 07. 08. között), 15 312 609 Ft tőke után 109 824 Ft (2020. 07. 09. - 2020. 08. 07. között), 6 090 829 Ft tőke után 1 007 676 Ft (2020. 08. 08. - 2022. 05. 03. között), 13 428 732 Ft tőke után 1 566 268 Ft (2021. 03. 01. - 2022. 05. 31. között), mindösszesen 2 875 455 Ft késedelmi kamat megfizetésére 2022. május 31-ig számolva.

A 2022. október 19-én tartott tárgyaláson a keresetét a keresetváltóztatásban foglaltaknak megfelelően tartotta fenn. Az alperes a 26. sorszámu beadványára azt az észrevételt tette, hogy a keresetét a kamatszámítás tekintetében változtatta meg. Ezután újabb keresetváltóztatás a felperes részéről nem történt.

A 2021. március 6-i késedelembe esés időpontját nem vitatva, álláspontja szerint a késedelme az elsőfokú bíróság által megjelölt 413 nap helyett 2021. szeptember 17-ig (alperesi beszámítás napja) mindösszesen csak 196 nap volt, így amennyiben a késedelmi kamat számításának alapja 6 090 829 Ft tőke, úgy a felperest megillető késedelmi kamat összege az ítélet [55] bekezdésében levezetettektől eltérően alakul.

Számításai szerint erre a tőkeösszegre vetítetten a 2021. március 6.-2021. június 30. között 8,6% kamatmérték alapulvételével 117 nap késedelem, 167 907 Ft, míg 2021. július 1.-2021. szeptember 17. napjáig terjedő időszakra 8,9% alapulvételével 79 nap késedelem, 117 328 Ft állt fenn, azaz a késedelme a felperes felé mindösszesen 285 235 Ft késedelmi kamat igényt alapoz meg.

Álláspontja szerint ezt a felperesnek járó késedelmi kamat igényt lehet és kell a beszámítást tartalmazó iratában megjelölt 8 752 841 Ft késedelmi kamattal összevetni, melynek eredménye az elsőfokú ítélet [57] bekezdésében levezetettektől eltérően, a felperesnek keletkeztetett az ő irányába 8 467 606 Ft késedelmi kamatfizetési kötelezettséget. Ez pedig megváltoztatja az elsőfokú ítélet [59] bekezdése szerinti késedelmi kamat számítását is akként, hogy az alperesi viszontkeresettel érvényesített 4 551 Ft késedelmi kamatfizetési kötelezettséget hozzá kell számítani a felperest terhelő 8 467 606 Ft-hoz, melynek így a végső összege 8 472 157 Ft.

Ezen számítás alapján a felperesnek az ő irányába keletkezik 8 472 157 Ft lejárt késedelmi kamatfizetési kötelezettsége, amely vonatkozásában a felek egymással szembeni követelése azok egyneműségére és lejárságára tekintettel azt eredményezi, hogy ezen összeggel a felperes felé fennálló tőkefizetési kötelezettsége beszámítással 9 909 705 Ft-ra csökken ($18\,381\,862 - 8\,472\,157 = 9\,909\,705$) azzal, hogy a 2021. szeptember 18-tól a kifizetés napjáig felperes felé megfizetett késedelmi kamat számításának az alapja változatlanul a felperes által módosított 6 090 829 Ft tőke összege.

A másodlagos fellebbezési kérelmével kapcsolatban előadta, hogy – figyelemmel az elsőfokú ítélet [44] bekezdésében a felek között a 2015-2019. évek vonatkozásában a felperes által érvényesített 5%-os kedvezmény 95 856 213 Ft összegére, amely egyben az elsőfokú bíróság szerint a késedelmi kamat alapja is – az elsőfokú bíróság az ítélet [46] bekezdésében helyesen állapította meg a fizetési késedelembe esése kezdő időpontjaként 2021. március 6-át.

Ugyanakkor ez az időpont ellentétben áll az ítélet [55] bekezdésében tett levezetéssel, melynek során az elsőfokú bíróság a felperest megillető késedelmi kamat kezdő időpontját nem 2021. március 6-ában, hanem azt megelőzően 2020. augusztus 1-ben állapította meg, és ennek alapján az alperesi késedelmet 2021. szeptember 17-ig terjedő időszakra 413 napban, annak összegét mindösszesen 9 440 635 Ft-ban határozta meg.

Állította, hogy ezt a kamatszámítási kezdő időpontot sem a periratokban, sem az ítélet indokolásában nem rögzítették, ehhez kapcsolható tényadatok nem állnak rendelkezésre, így nem értelmezhető, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletben miért ezt az időpontot határozta meg az alperesi késedelem kezdő időpontjaként.

Álláspontja szerint a késedelme az elsőfokú bíróság által megjelölt 413 nap helyett 2021. szeptember 17-ig (beszámítása napja) mindösszesen csak 196 nap volt, így amennyiben a késedelmi kamat számításának alapja 95 856 213 Ft tőke, úgy a felperest megillető késedelmi kamat összege az ítélet [55] bekezdésében levezetettektől eltérően alakul.

Számításai szerint 2021. március 06. – 2021. június 30. között a jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt, azaz 8,6%-nak alapulvételével 117 nap késedelem 2 642 480 Ft, míg 2021. július 01.-2021. szeptember 17. napjáig terjedő időszakra 8,9%-nak az alapulvételével 79 nap késedelem 1 846 480 Ft, azaz az alperesi késedelem a felperes részére összesen 4 488 960 Ft késedelmi kamat igényt alapoz meg.

Álláspontja szerint ezt a felperesnek járó kamatigényt kell az alperesi beszámítást tartalmazó iratában megjelölt 8 752 841 Ft késedelmi kamattal összevetni, melynek eredménye az elsőfokú ítélet [57] bekezdésében levezetettektől eltérően, a felperesnek keletkeztet az alperes irányába 4 263 881 Ft késedelmi kamatfizetési kötelezettséget, mely az elsőfokú ítélet [59] bekezdésében tett levezetés késedelmi kamat számítását is megváltoztatja akként, hogy az alperesi viszontkeresettel érvényesített 4 551 Ft késedelmi kamat fizetési kötelezettséget hozzá kell számítani a felperest terhelő 4 263 881 Ft-hoz, így annak a teljes összege 4 268 432 Ft.

E levezetés alapján az elsőfokú bíróság önmagával ellentmondóan, tévesen számolta ki és jelölte meg a felperesnek járó 683 243 Ft késedelmi kamat összegét, mivel a helyes számítás eredményeként nem az alperesnek a felperes felé, hanem a felperesnek az alperes felé van késedelmi kamatfizetési kötelezettsége 4 268 432 Ft összegben.

Ezt az összeget beszámítva az alperesnek a felperes felé fennálló tőke fizetési kötelezettségébe az 14 113 430 Ft tőkeösszegre csökken ($18\,381\,862 - 4\,268\,432 = 14\,113\,430$) azzal, hogy a 2021. szeptember 18-tól a kifizetés napjáig az alperesnek felperes felé megfizetett késedelmi kamat számításának az alapja változatlanul 18 381 862 Ft tőke.

[12] A felperes az ellenkérelmében az elsőfokú ítélet fellebbezett részének a helybenhagyását és az alperes perköltség viselésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság részletes bizonyítási eljárást folytatott le, a bizonyítékokat okszerűen értékelte, annak az eredményeként helyesen következtetett, hogy mindhárom szerződés vonatkozásában érvényesítheti 5%-os kedvezményigényét.

Helyesen állapította meg azt is, hogy a felek között nem volt vitás, amennyiben a felperesnek jár az 5%-os kedvezmény, úgy annak összege a 2015-2019. évek vonatkozásában 95 856 213

Ft. Az sem volt vitás, hogy a 2020. év első félévére eső 5%-os kedvezmény összege 13 428 732 Ft.

Fellebbezés hiányában a felek elfogadták az elsőfokú bíróság számítását az alperes részéről felperesnek fizetendő tőkeösszeg vonatkozásában, mely mindösszesen 18 381 862 Ft.

Az alperes fellebbezése az elsőfokú bíróság által az ítéletben levezetett kamatszámítás ellen irányul.

Alapjaiban tévesnek és félrevezetőnek tartotta az alperes elsődleges fellebbezési kérelmét. Az alperes nem vitatta, hogy a kamatfizetés kezdő időpontját a Ptk. 6:130. § (1) bekezdése szerint kell megállapítani, így azt sem, hogy az elsőfokú ítélet megfelel a Pp. 342. §-ában foglaltaknak. Ebben az esetben a kamatszámítás alapjául szolgáló tőkeösszeg meghatározása sem sérti a Pp. ugyanezen szakaszában foglaltakat.

Az alperes az elsődleges fellebbezési kérelmében a késedelembe esés időpontja vonatkozásában elfogadta a bíróság álláspontját, ellenben a kamatszámítás alapjául szolgáló tőkeösszeg vonatkozásában – alaptalanul – már azt állítja, hogy az elsőfokú bíróság jogszabályt sértett.

A másodlagos fellebbezési kérelemre érdemben nem kívánt nyilatkozni.

Bejelentette, hogy az alperes neve 2023. május 16. napjától Felperes-re módosult, melyre vonatkozóan csatolta a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratot.

[13] Az alperes az észrevételében a fellebbezését fenntartotta.

Álláspontja szerint a felperest terhelte az alperesi teljesítés meghatározásának tényállítása és annak bizonyítási kötelezettsége.

Az elsőfokú bíróság a felperesi nyilatkozatok ellentmondásossága okán állapította meg a Ptk. 6:130. §-a alapján a teljesítési határidőt, mint tényállási elemet és ehhez az időponthoz kapcsolódóan állapította meg a teljesítés elmaradásának a jogkövetkezményeit is. Ennek a teljesítési időpontnak a nem vitatása nem jelenti azt, hogy az elsőfokú bíróság döntése megfelel a Pp. 342. §-ának.

Változatlanul állította, hogy az elsőfokú bíróságnak a felperesi nyilatkozatot a teljesítés esedékességének időpontjában fennálló tőkekövetelése vonatkozásában figyelembe kellett volna vennie és azt az ítéletében értékelnie.

Utalt arra, hogy mivel a felperes a másodlagosan előterjesztett fellebbezési kérelmét, annak indokait nem vitatta, annak kapcsán érdemi nyilatkozatot nem tett, így álláspontja szerint ez egyetértésként értelmezhető.

[14] Az elsődleges fellebbezési kérelem alapos.

[15] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján, az ott írt kivételek hiányában tárgyaláson kívül bírálta el, ennek során az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a fellebbezési kérelemre, annak és a fellebbezési ellenkérelemnek a korlátai között bírálta felül.

Az alperes a fellebbezésében nem vitatta az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítását, hogy

– a felperes követelése nem évült el,

– a felperes mindhárom szerződés vonatkozásában jogosult az 5%-os kedvezmény érvényesítésére,

- ez a 2015-2019. évekre 95 856 213 Ft-ot tesz ki,
- a felperest 2020. első félévére 13 428 732 Ft kedvezmény illeti meg, amely 2021. február utolsó munkanapján vált esedékessé, és amelybe az alperes 2021. január 20-án beszámított 89 765 384 Ft tőke és 5 223 324 Ft kamat követelést.
- az alperes 2021. március 6-án esett késedelembe.

A fellebbezés az elsőfokú bíróság késedelmi kamatszámítását és arra tekintettel az elsőfokú ítéletnek csupán az öt a 9 909 705 Ft tőke és 6 090 829 Ft után 2021. szeptember 18-tól a kifizetés napjáig számított késedelmi kamatot (vagy másodlagosan 14 113 430 Ft tőke és 18 381 862 Ft után 2021. szeptember 18-ától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatot) meghaladó összegben marasztaló rendelkezését támadta. Fellebbezés hiányában az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek az alperest a felperes részére 9 909 705 Ft tőke és 6 090 829 Ft után 2021. szeptember 18-tól a kifizetés napjáig számított kamat megfizetésére kötelező részében nem érintette.

[16] Az alperes az elsődleges fellebbezési kérelmében alappal sérelmezte azt, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 342. § (1) bekezdését sértve túlterjeszkedett a felperesnek a legutóbb a 24. sorszám alatti keresetváltoztatásban megjelölt kereseti kérelmén. Abban a felperes a követelt 109 284 945 Ft tőkén belül

- 27 309 213 Ft után 2020. 06. 10. - 2020. 07. 08. közötti időre 191 687 Ft késedelmi kamat,
- 15 312 609 Ft után 2020. 07. 09. - 2020. 08. 07. közötti időre 109 824 Ft késedelmi kamat,
- 6 090 829 Ft után 2020. 08. 08. - 2020. 05. 31. közötti időre 1 007 676 Ft késedelmi kamat,
- 13 428 732 Ft után pedig 2021. 03. 01. - 2022. 05. 31. közötti időre 1 566 268 Ft késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A 27 309 213 Ft és a 15 312 609 Ft után 2020. 07. 08-át, illetve 2020. 08. 07-ét követő időre nem kért késedelmi kamatot.

Miután az elsőfokú ítéletnek a nem fellebbezett megállapítása szerint az alperes 2021. március 6-án esett késedelembe, ettől a naptól köteles késedelmi kamatfizetésre, ezért az elsőfokú bíróságnak a kereseti kérelemhez kötöttség miatt valóban csak a késedelembe esés időpontjától felszámítani kért késedelmi kamatokat kellett volna figyelembe vennie, azaz a késedelmi kamatszámítás alapját a 6 090 829 Ft tőke képezi, a késedelem időtartama pedig a 2021. március 6-tól 2021. szeptember 17-ig (a beszámításig) eltelt 196 nap, ami az alperes fellebbezésében levezetett, a felperes által nem sérelmezett számítás szerint 285 235 Ft felperesi késedelmi kamatkövetelést alapoza meg.

Az ítéltábla nem értett egyet a felperesnek az ellenkérelmében kifejtett azzal az érvelésével, hogy mivel az alperes nem vitatta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját a Ptk. 6:130. § (1) bekezdése szerint kell megállapítani, ezért az elsőfokú ítélet nem sérti a Pp. 342. §-át. A Ptk. hivatkozott rendelkezése azt határozza meg, hogy egy pénztartozás után a jogosult milyen időponttól kezdődően követelhet késedelmi kamatot. A jogosult azonban, mint a „per ura” a keresetében a jogosan felszámítható kamattól eltérhet (Pp. 2. § (1) bekezdése), ennél rövidebb időszakot is megjelölhet a késedelmi kamatkövetelése alapjaként, a Ptk. 6:130. § (1) bekezdésben meghatározott időpontot megelőző időszakra azonban nem érvényesíthet kamatkövetelést. A bíróságot a perben a Pp. 2. § (2) bekezdése szerint kötik a felek kérelmei, nyilatkozatai, az érdemi döntése a Pp. 342. § (2) bekezdése szerint nem terjeszkedhet túl a kereseti kérelmen, az ellenkérelmen és a beszámítási kérelmen.

Ette tekintettel az alperes alappal támadta az elsőfokú ítélet [57] bekezdésében levezetett számítást, mivel a 8 752 841 Ft alperesi kamatköveteléssel szemben valóban csak a 285 235

Ft felperesi kamatkövetelést kell elszámolni, és a különbözetként jelentkező 8 467 606 Ft-tot (valamint a perben érvényesített 4 551 Ft késedelmi kamatot = 8 472 157 Ft-ot) a felperes köteles megfizetni az alperesnek. Az alperes által a felperes részére fizetendő, összegében nem fellebbezett 18 381 862 Ft tőkekövetelésbe ezért a felperes által fizetendő 8 472 157 Ft-ot beszámítva (az alperes 2021. szeptember 17-i beszámítást tartalmazó nyilatkozata) az alperes felperessel szembeni fizetési kötelezettsége a fellebbezésben megjelölt 9 909 705 Ft tőke, és ebből a keresetváltoztatásában meghatározott 6 090 828 Ft után 2021. szeptember 18-tól a kifizetés napjáig számított késedelmi kamat.

[17] Az ítéltábla a fentiek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezett részét a Pp. 383. § (2) bekezdése II. fordulata alkalmazásával megváltoztatta, az alperes marasztalásának tőkeösszegét 9 909 705 Ft-ra, az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettsége alapjaként megjelölt összeget pedig 6 090 828 Ft-ra leszállította.

[18] Az elsőfokú ítélet fellebbezett részének a megváltoztatása folytán módosult az elsőfokú eljárásban a felek pernyertességének-pervesztességének az aránya 17%-ról megközelítőleg 9%-ra. Az ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség viseléséről szóló rendelkezéseket illetően is megváltoztatta. A felperes által a nagyobb részben pernyertes alperes javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét a kijavított elsőfokú ítéletben található, a fellebbezésben nem vitatott számítás alapján (a felperes 9%-os és az alperes 91%-os pernyertessége alapján az alperes tiszta pernyertességét 82%-ban figyelembe véve) 2 691 937 Ft-ra felemelte, amelyhez hozzászámította az elsőfokú bíróság 33. sorszámú kijavító végzése szerint a viszontkeresete pernyertessége miatti 25 950 Ft perköltséget, így a felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 2 717 887 Ft-ra felemelte.

Az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét a 9%-os pervesztessége folytán 135 000 Ft-ra leszállította, az állam terhén maradó elsőfokú eljárási illeték összege pedig 1 365 000 Ft.

[19] A másodfokú eljárásnak az alperes elsődleges fellebbezésével érintett pertárgyértéke (19 065 105 Ft – 9 909 705 Ft) 9 155 400 Ft. Az alperes a másodfokú eljárásban 100%-ban lett pernyertes, ezért az ítéltábla a pereszt felperest kötelezte az alperes részére a fellebbezésen lerótt 755 251 Ft fellebbezési eljárási illetékből az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1), és 46. § (1) bekezdései szerint számított 732 432 Ft, valamint az alperes jogi képviselőjének az ügyvédi munkadíjából álló másodfokú perköltség megfizetésére. Az alperes a jogi képviselője ügyvédi munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján, általános forgalmi adó összege nélkül számította fel, azt az ítéltábla sem találta eltúlzottnak, ezért a felszámított összegben, 263 016 Ft-ban megállapíthatónak találta. A felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint összesen 995 448 Ft másodfokú perköltség alperes javára történő megfizetésére kötelezte.

Az Itv. 80. § (1) bekezdés f) pontja és 81. § (2) bekezdései alapján megállapította, hogy az alperes jogosult a fellebbezésén téves számítás alapján lerótt 22 819 Ft fellebbezési többletilleték visszaigénylésére. Az erre irányuló kérelem elbírálása érdekében a határozatát az elsőfokú bíróság útján megküldeni rendelte az alperes székhelye szerint illetékes állami adóhatóságnak.

Debrecen, 2023. szeptember 5.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Cógoiné Dr. Boros Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Riczu András s.k. bíró